

Detaljplan för del av Vegby 13:35 m.fl. i Moheda tätort, Alvesta kommun

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

SAMMANFATTNING

Planförslaget har varit utställt för granskning under tiden 2025-10-10 – 2025-11-02. Under granskningstiden har 12 yttranden utan erinran och 7 yttranden med synpunkter inkommit.

Inkomna synpunkter har närmare redovisats nedan samt här kommenterats och bemötts.

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för upplag.

Upplagets funktion är att möjliggöra för tangerande industriområde att kunna förvara slutprodukt inför vidare transport. Åtgärden är en kompletterande funktion till befintlig verksamhet och krävs för verksamhetens fortsatta möjlighet att effektivt verka och utvecklas på platsen.

REDOGÖRELSE FÖR GRANSKNINGEN

Under granskningstiden har planhandlingarna funnits tillgängliga i Kommunhuset, Centralplan 1, Alvesta, på Biblioteket i Moheda och på kommunens webbplats <https://www.alvesta.se/pa-gaende-detaljplaner/>. Samtliga direkt berörda sakägare och remissinstanser har fått, eller hänvisats till, fullständiga handlingar.

INKOMNA YTTRANDE I ÄRENDET

Yttranden utan erinran:

Länsstyrelsen Kronoberg

Nämnden för Myndighetsutövning, SBF Bygg & Miljö

Region Kronoberg

Polisen

Alvesta Energi

Svenska Kraftnät

Wexnet

EON

Sakägare 1

Sakägare 2

Sakägare 3

Sakägare 4

Yttranden med synpunkter:

Nämnden för Myndighetsutövning, SBF Bygg & Miljö

Lantmäteriet

Trafikverket

Sakägare 5

Sakägare 6

Sakägare 7

Privatperson 1

Inkomna synpunkter redovisas och kommenteras av Alvesta kommun nedan.

Nämnden för Myndighetsutövning, SBF Bygg & Miljö

Nämnden bedömer att nuvarande redovisning av buller är övergripande och rekommenderar att en mer detaljerad bullerkartläggning tas fram samt förslag på åtgärder för att säkerställa att riktvärden och god boendemiljö upprätthålls.

Kommentar

Detaljplanen tillåter endast markanvändningen upplag, vilket kan ta många former – både med och utan bullerskapande moment. Då produktion dvs. fast bullerkälla/såg, inte tillåts utan endast eventuella rörliga tillkommande bullerkällor, t.ex. truckar, så går det ej att säkerställa beräkningsgrundande fakta i detta skede och därmed inte heller grunden för en bullerkartläggning utan oskälig spekulation.

Vad som i senare skede faktiskt tillåts på platsen hanteras i kommande myndighetsprövningar där ansökan om specifik åtgärd/utformning bedöms – om aktören inte kan visa att man når krav så ska ju tillstånd inte ges för just den typen förutsättningar/upplag.

Lantmäteriet

Kommunen behöver hantera situationen om påverkan för Östanåkra 1:4 på ett ordentligare sätt. Lantmäteriet har anmärkt på detta redan i samrådsskedet och endast fått till svar att situationen ska hanteras med överenskommelse. Vid läsning av ägarna till Östanåkra 1:4s samrådsyttrande kan konstateras att inget sådant avtal finns i dagsläget.

Kommunen behöver därför hantera situationen som om ingen överenskommelse finns eftersom ingen sådan finns i dagsläget. Kommunen behöver i planbeskrivningen beskriva de inlösenssituationer som skulle kunna bli aktuella med grund i att området blir detaljplanlagt

som allmän plats, natur. Gör kommunen inte detta har kommunen inte uppfyllt kraven på en planbeskrivning som finns i 4 kap. 33 § PBL.

I planbeskrivningen anges att markanvisningsavtal ska upprättas, men inget ytterligare anges om innehållet. Om avsikten är att genomföra markanvisningar och/eller teckna exploateringsavtal ska kommunen enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samråds-skedet men nu är vi där vi är.

Redovisningen behöver enligt Lantmäteriets mening vara konkret kring: vilka områden som avses för överlåtelser eller upplåtelser (helst redovisade på kartor), vilka fysiska anläggningar exploatören ska utföra och vilken standard de ska ha LM2025/131440-0002 2025-10-16 LANTMÄTERIET 2(2), vilka olika kostnader som exploatören åtar sig att betala åtaganden om att betala eller inte kräva ersättningar tidplan för utbyggnad av de anläggningar som avtalet omfattar om exploatören ska ställa en säkerhet för åtaganden enligt avtalet om det finns flera exploatörer – ansvarsfördelningen mellan dem.

Om förhandlingar kring avtal om markanvisning påbörjas först efter antagandet av planen är det tillräckligt att kommunen: redovisar sin avsikt att ingå ett markanvisningsavtal redovisar intentioner om vad detta avtal avses innehålla i planbeskrivningen i vissa delar redovisar samma innehåll som kommunens riktlinjer om markanvisning enligt 2 § markanvisningslagen tydliggör att de villkor med mera som redovisas under samrådet och i planbeskrivningen är preliminära och att genomförandet även kan komma att ske på annat sätt än vad som redovisas under planprocessen. Glöm inte att även redovisa konsekvenserna (se ovan). Lantmäteriet har tagit fram ett material med information om regelverket vid "Redovisning av genomförandavtal i planbeskrivning" och tre exempel på hur redovisning av innehåll och konsekvenser kan se ut i en planbeskrivning. Använd gärna detta material som inspiration. Ni hittar det via följande länk på lantmateriet.se.

Lantmäteriet noterar att ledningsrätt 0764-96/6.1 till förmån för Vegby 13:37 är belägen inom planområdet. Kommunen har schematiskt beskrivit påverkan på rättigheter men har inte nämnt hur den aktuella ledningsrätten påverkas särskilt. Delar av planen som bör förbättras

Lantmäteriet noterar att namnet Torpsbruksvägen fortfarande saknas i plankartan. Namnet används rikligt i planbeskrivningen. I annat fall skulle kommunen kunna överväga att istället ändra i planbeskrivningen till allmän väg 739.

Kommentar

Kommunen avser att lyfta ur naturremsan ur planområdet, och därmed också påverkan på fastighetsrättsliga frågor kring Östranåkra 1:4. Kommunen fortsätter anse att lösningen vore fördelaktig för berörda parter men har svårighet att skapa goda förutsättningar för god fastighetsbildning samt nå tydlighet kring lagstiftning kopplat mot enskilt huvudmannaskap, särskilt då inte alla berörda parter bedöms positiva till åtgärden. Istället nyttjas "nollalternativet", dvs. att marken fortsätter ligga som "NATUR" i äldre detaljplan (M4), vilket bedöms tillmötesgå allmänhetens intressen och tillkomst till stranden säkras genom bestämmelsen "x1".

Kommunen har stämt av internt och markanvisningsavtalet kommer skickas till Lantmäteriet tillsammans med övriga planhandlingar i nästa skede. Planbeskrivningen kommer justeras i linje med Lantmäteriets synpunkter.

Ledningsrätt 0764-96/6.1 till förmån för Vegby 13 kommer beskrivas tydligare i planbeskrivningen samt får ett markreservat i plankartan, dvs. "u₁".

Planbeskrivning förtydligas så att läsaren blir införstådd att Torpsbruksvägen och väg 739 är samma väg.

Trafikverket

Trafikverket vill påtala vikten av att utreda lämplig utfartsplacering utifrån framtida funktion i detaljplaneskedet. Detta för att belysa konsekvenser och påverkan vid genomförande av detaljplanen både avseende den statliga vägen och framtida användning av fastigheten. Av planförslaget framgår fortsatt inte förändrad trafikallsträng på anslutningen till den statliga vägen. Planförslaget behöver innehålla uppgifter om vilka trafikmängder den föreslagna ändringen förväntas medföra och hur det bedöms påverka den statliga infrastrukturen (t.ex. framkomlighet och trafiksäkerhet). Redan i samrådsskedet efterfrågade Trafikverket en beskrivning av anslutningens tilltänkta funktion, som kan antas förändras avsevärt om syftet är att avlasta infarten från Storgatan.

Vid bedömning av trafiksäkerheten ska bland annat utfartssikten beaktas. Kommunen beskriver siktförhållandena ut på den statliga vägen men det är även viktigt att beakta att föraren ska ha fri sikt längs den allmänna vägen från minst tre, helst fem meter in på utfartsvägen. Man ska inte behöva köra ut i körbanan på den allmänna vägen för att få tillräcklig sikt.

Trafikverket noterar att plangränsen och prickarmarkens utbredning har justerats utifrån synpunkter som lyftes i samrådsskedet samt planbestämmelse för markberedning inför anläggande av upplag.

För åtgärder som rör statliga anläggningar ska krav och råd enligt gällande VGU vid tidpunkt för genomförande följas. Åtgärder på det statliga vägnätet och dess anslutningar, till följd av en exploatering, ska bekostas av kommunen och/eller exploitören. Om sådana åtgärder blir nödvändiga ska, innan detaljplanen föres till antagande, ett finansierings- och genomförandavtal tecknas mellan kommunen och Trafikverket.

Kommentar

Kommunen kan inte hitta skrivningar i denna detaljplaneprocess om att krav även ställdes på redovisning av potentiell ÅDT. Övergripande kan ÅDT bedömas från mätningar från Storgatan till ungefär 39 ÅDT (tung trafik), dvs. hälften av dubbelriktad tung trafik på Storgatan. Upplaget bedöms inte skapa betydande förändring av verksamheten och därmed inte heller dess ÅDT. Kommunen bedömer förflyttningen av 39 ÅDT något norrut längs utpekad väg för tung trafik inte skapar problematik.

Torpsbruksvägen är sedan länge utpekad i strategiska dokument för tung trafik, att ansluta till vägen i norr eller söder ändrar inte situationen i stort, dvs. att tung trafik föreslås köra på Torpsbruksvägen. Detta innefattar ju att även negativa konsekvenser för t.ex. närboende bedöms som redan avvägda. Avvägningar/konsekvenser har samrått på strategiska nivå i och med fördjupad översiktsplan (2014) och vidare diskussion mellan Kommunen och Trafikverket kring trafiknätbelastning hanteras bäst på den nivån.

Centralt är ju ifall utfarten kan anses trafiksäker dvs. utreda lämplig utfartsplacering. Kommunen tog efter synpunkter i samrådet fram sikttekniska beräkningar. Beräkningarna visar att även i sträckningens mest problematiska siktläge, med befintlig utfart, så möts de siktkrav som ställs i VGU.

Sikt från utfartsvägen på minst 3 meter bedöms nås då eventuellt problematisk buskage/träd inte är av högt värde och planlagda med GATA alternativt Kvartersmark. Om sikt inte kan nås så kan träd tas ner så god sikt säkras. Utfartsbeskrivning har kompletterats med nya bilder.

Sakägare 5

Vi anser att det kommer för nära vårt hus och tomt, vilket kan påverka värdet av det vid eventuell försäljning. Oron över att de kommer att bli mer tung trafik finns. Det är inte önskvärt eller acceptabelt.

Kommentar

Vid all planering så ska enligt Plan- och bygglagen det allmänna intresset vägas emot enskilda intresset. I detta fall bedöms samhällsnyttan, dvs. allmänhetens intresse, av bevarande av befintligt näringsliv och utveckling av Moheda, väga tyngre än de enskildas intresse, t.ex. fastighetsvärden.

Angående tung trafiks lämplighet på Torpsbruksvägen så är vägen sedan länge utpekad för tung trafik för att avlasta Moheda centrum i både Översiktsplanen (2008) samt den fördjupade Översiktsplanen för Moheda (2014).

Sakägare 6

(Red anm. Yttrandet innehåller flertalet bilder vilket exkluderas av formskäl. Bilderna finns att tillgå i arkiverat originalyttrande)

Vi vill börja med att påpeka att vi upplever att flera av de synpunkter som lämnades i det första samrådet ej besvarats eller tagits beaktats fullt ut på ett tillfredsställande sätt. Vi anser fortsatt att analysen av hur vi i närområdet påverkas är onyanserad och brister i att belysa även de negativa konsekvenserna som är viktiga att få information om.

Vi vill mer i detalj framföra nedanstående synpunkter på detaljplanen.

En övergripande kommentar är att skala saknas på bilder i planbeskrivningen. Det försvårar därför för läsaren att sätta sig in i materialet och bedöma närheten till boende och Mohedaån. Skala fanns med på flera av bilderna i det föregående materialet, vi undrar därför varför det har tagits bort?

På sidan 33 i planbeskrivningen skrivs rörande vår fastighet (Östanåkra 1:4) att "Del av fastigheten, längs strandlinje, avses regleras in i framtida fastighet inom planområdet." Detta är korrekt. Vi ställer oss därför frågande till varför på flera kartor (se exempelvis illustration på sidan 11) nya fastighetslinjer ritas över strandlinjen? Kommunen har i denna granskningshandling målat om linjerna som påverkar vår överenskommelse.

I vår överenskommelsen angående markförsäljning ingår även plantering av träd för att skymma sågverket och motverka buller. I plantering av träd ingår ofta viss markförberedelse. Hur påverkas omnämmandet från "Skydd" till "Natur" vår överenskommelse?

Vi anser att analysen av buller är bristfällig och missvisande. I planbeskrivningen görs bedömningen att "Detaljplanen avses därmed varken förbättra eller försämra" (sid. 17) samt "Viss ökad risk för buller" (sid. 28). Förutom att dessa två påståenden är motstridiga mot varandra, vill vi även lyfta följande synpunkter:

Mycket liten hänsyn tas i planbeskrivningen hur minskning av grönska/träd kommer påverka ljudbilden och framtida buller. Boverket (2021, Mer grönska reducerar ljud) skriver exempelvis i sin text "Mer grönska reducerar ljud" att "Grönska och dess substrat kan reducera ljudnivån märkbart genom sina egenskaper att dels absorbera och därmed dämpa ljud dels att ljudet sprids ut i olika riktningar och på så sätt bidrar till dämpning hos mottagaren, så kallad diffusion. Dessutom kan grönskan medföra att positiva naturljud tillförs området. Porlande vatten, vind som silar genom löv och fågelkvitter kan även maskera oönskat buller". Vi anser därför att det är helt felaktigt att påstå att ingen eller liten påverkan kommer ske på bullernivåerna när ett helt skogsparti tas bort.

I detaljplanen framkommer att marken inom området avses hårdgöras (se exempelvis sid. 26). Ingen hänsyn har i planbeskrivningen tagits till hur hårdgjorda ytor kommer påverka ljudbilden och framtida buller. I samma text som ovan (Boverket 2021) beskrivs att marken har den största effekten på ljudmiljön och buller och Boverket avråder vidare från att hårdgöra ytor utifrån ett ljudperspektiv. Exempelvis beskrivs att "Det är främst vegetationens och de mjuka naturmaterialens absorberande egenskaper som förbättrar ljudmiljön där hårdgjorda ytor reflekterar ljudet. För största möjliga effekt bör vegetationen vara tät och substratet luftigt och ojämnt." och att "Studier som gjorts visar att en gräsyta kan sänka bullernivån vid mottagaren lika mycket som om trafiken halveras (3 dBA.) Exempelvis 50 meter mjuk mark, som gräs, skog eller åkermark, kan dämpa bullernivån med upp till 7 dBA vid mycket bra förutsättningar, utöver den dämpning som avståndet ger."

Vi anser därför ännu en gång att det är helt felaktigt att påstå att ingen eller liten påverkan kommer ske på buller. Vi anser att påverkan av hårdgjorda ytor och förlusten av den ljuddämpande skogsmarken bör tas upp i konsekvensbeskrivningen.

Vidare analyseras inte den direkta påverkan av att en bullerkälla flyttar närmare oss boende i norr/öst. I planbeskrivningen nämns förvisso att den primära bullerkällan (produktionen) inte kommer närmare, men när sedan en sekundär bullerkälla nämns (truckar) kommenteras inte detta närmare. Vi vill först och främst i denna analys lägga till att enligt planbeskrivningen (se exempelvis sid. 11) avses även lastbilstrafik förekomma på det nya området, något som självklart kommer bidra med mer buller på ett område närmare oss. Vi vill även poängtera att störande ljud från trucktrafiken i sig är något som ATA redan i dagsläget fått ta emot synpunkter på från boende i området. Att en bullerkälla (oavsett om den är primär eller sekundär) flyttar närmare ökar självklart bullret. Arbetsmiljöverket (2025) skriver i sin text "Fördjupning om buller och ljud" att "Om man är utomhus minskar ljudets styrka när man rör sig bort från en ljudkälla [...]. Om det inte finns några reflekterande föremål i närheten, så avtar ljudnivån från en enstaka ljudkälla utomhus med 6 dB per fördubbling av avståndet till ljudkällan."

Att en bullerkälla (primär eller sekundär är irrelevant) flyttar närmare oss kan därför anses vara bevisat ökar bullret. Vi anser därför ännu en gång att det är helt felaktigt att påstå att ingen eller liten påverkan kommer ske på buller. På sidan 17 beskrivs faran med studsande ljud och hur detta kan öka bullernivåerna. På sidan 14 beskriv hur det avses ge bygglov för

byggnader upp till 8 m, exempelvis skärmtaksbyggnation. Detta kan i högsta grad påverka hur ljudet studsar, och bör tas upp i analysen. Vi anser därför ännu en gång att det är helt felaktigt att påstå att ingen eller liten påverkan kommer ske på buller.

Vi ställer oss också frågande till påståendet att den primära bullerkällan (produktionen) inte kommer flytta närmare. Ingenstans i planbeskrivningen nämns vad ATA ämnar göra med den yta som frigörs om upplag flyttas från befintlig mark till det nya området. Kommer den frigjorda marken användas till att utöka befintlig verksamhet (såg, tork etc.)? I så fall kommer även den primära bullerkällan flyttas närmare. Hur säkerställs att detta inte kommer ske?

På sidan 16 i planbeskrivningen nämns att mer tung trafik avses ledas norrut. Detta kommer påverka bullernivåerna för boende i samma riktning, och tas ej upp i analysen. På sidan 17 beskrivs det som att detta är en "svårdefinierad bullersituation". Detta stämmer förvisso, men finns ju redan en pågående verksamhet där mätningar kan genomföras och analysen kan kompletteras. På samma sida nämns att "hanterande av ömtåligt gods behöver inte låta alls" - detta kan det ju knappast vara tal om här och ger en missvisande bild. Utöver detta anser vi att om det nu är så svårt att förutse framtida bullernivåer borde försiktighetsprincipen användas, och inte de avvisande skrivelser som framkommer här. På sidan 17 skrivs att "...vilket då får anses tålas av närboende i och med befintliga kända förutsättningar". Vi vill här poängtera att detta inte är kända förutsättningar, eftersom detta handlar om utbyggnad av en verksamhet och inte de förutsättningar som finns idag. Exempelvis flyttar verksamheten genom denna detaljplan betydligt närmare oss. Sammanfattningsvis anser vi att skrivelsen "detaljplanen avses därmed varken förbättra eller försämrade utan istället bli en del av en befintlig situation, vilket då får anses tålas av närboende i och med befintliga kända förutsättningar" är både felaktig och avvisande mot den oro boenden i området känner.

På sidan 16 i planbeskrivningen beskrivs hur en tänkt ny utfart kan placeras. Här beskrivs att "Torpsbruksvägen har goda siktförhållanden", vi ställer oss frågande till den bedömningen. Den bild som bifogats i planbeskrivningen för att visa siktförhållandena norrut bedöms vara missvisande eftersom den är fotograferad på motsatt sida vägen jämfört med tänkt utfart och visar därför på längre sikt än vad någon kommer att ha från utfarten. Om man fortsätter färdas bara några tiotal meter längre norrut framgår det tydligt att det är kuperat och dålig sikt, en sänka mellan två backkrön döljer trafiken från norr. Vi kan också se hur en tror att en har god sikt från utfarten, men så är inte fallet. Vi bifogar nedan en bild tagen norrifrån mot den tänkta utfarten där höjdskillnaderna tydligare framkommer. Värt att uppmärksamma är även att den vägmarkering som Trafikverket målat ut på platsen är den långdragna varningslinjen, med stor sannolikhet för att sikten bedöms vara dålig/skymd.

På sidan 21-22 i planbeskrivning görs en lokaliseringsprövning som vi anser har flera brister. Genomgripande i denna prövning görs antagandet att trafiken kommer öka om upplag inte placeras i direkt anslutning till nuvarande produktion. Denna logik har vi svårt att följa. Ett visst antal ton timmer produceras på anläggningen, denna mängd timmer kommer sedan lämna anläggningen. Om denna transport sker före eller efter lagring kan inte påverka volymen av trafik, självklart blir det lika många lastbilar fulla med timmer som lämnar anläggningen ändå. Det går snarare att argumentera för att företaget får full kontroll över vad som fraktas bort från platsen och när. På så vis kan företaget minska transporten genom smart logistik som att ständigt transportera fulla lastbilar med släp istället för att de fylls enligt beställning av kund som kan innebära en halvfull lastbil eller en utan släp osv som resulterar i mer

trafik med mindre last per lastbil. Företaget får då även större möjlighet att styra över tider för frakt och kan på så vis minska buller och trafik vid mindre passande tider samt bestämma vilken väg lastbilen ska ta. Detta skulle ännu bättre uppfylla kommunens mål om att leda tung trafik bort från centrala Moheda istället för igenom som lyfts som argument på sidan 16. Att ett lager på annan plats skulle leda till "betydande ökning av tung trafik genom Moheda" (sid. 22) upplevs därför som missvisande, för inte förväntas väl timret transporteras fram och tillbaka? I en rimlig produktionskedja bör i så fall timret transporteras en gång till ett lager utanför Moheda, och direkt från lagringsplatsen transporteras vidare till kund.

Utöver detta har vi följande synpunkter: På kartbilder på sidan 21 märks privatbostäder ut med en gul färg (detta är i alla fall vår tolkning, eftersom ingen teckenförklaring ges). Vi uppmärksammar dock att den privatbostad som ligger rakt norr om tänkt område inte blivit gulmarkerad, inte heller vår fastighet i nordöst. Detta ger en helt missvisande bild, då dessa bostäder genom att inte tydligt blivit utmarkerad lätt kan råka förbises. Vi undrar därför varför kommunen valt att gulmarkera vissa bostäder, men inte göra det med andra?

På sidan 22 avfärdas flera lokala alternativ (1, 3 och 5) eftersom de tangerar boende, men så är fallet även i nuvarande plan. Bör i så fall även nuvarande plan avfärdas? På sidan 22 diskuteras företagets produktionskedja. Det bedöms tidigare i detaljplanen att utfarten norrut kan nyttjas av företaget. Detta borde i så fall kunna ske oavsett om upplag placeras på tänkt plats eller inte, vilket ger möjlighet att effektivisera produktkedjan ändå. Här går även att ifrågasätta om en kommun skall lägga sig i en privat aktörs produktionskedja över huvud taget.

På sidan 29 beskrivs ekonomiska konsekvenser av detaljplanen. I denna bedömning har helt konsekvenserna för boendena i området förbisetts. I Samrådsredogörelsen har flera sakägare lyft en oro för hur fastighetsvärdet skall påverkas - vi undrar varför detta inte tagits med i detaljplanen? I kommentar i samrådsredogörelsen till oroliga sakägare hänvisas just till planbeskrivningens konsekvensbeskrivning, men det står ju inget om fastighetsvärde här. I dessa kommentarer står att allmänna intresset vägas mot det enskilda intresset. I hela planbeskrivningen lyfts det enskilda intresset bara i mycket begränsande omfattning. Hela detaljplanen läses som partisk med en tydlig tendens att lyfta det som är positivt med förslaget och avfärda det som är negativt. Vi vill därför ha ett svar på hur kommunen ställer sig till att framtida fastighetsvärde kan sänkas för boende i området. Att enbart hänvisa till att närheten till sågverket är kända förutsättningar duger inte, då utbyggnaden norrut för många boende får en stor påverkan på både sikt och närhet.

På sidan 27 görs en bedömning av visuell miljö och landskapsbild. Ännu en gång saknas helt analys över hur boende i öst och delvis hur boende i norr påverkas. Idag ligger dessa hem i lantlig miljö men enligt denna detaljplan kommer detta förändras drastiskt till en industri-miljö. Vi anser framförallt att det är missvisande att påstå att en "extra ridå/skyddsavstånd mot boende i norr anläggs" när det i själva verket är ca 150 meter skogsområde mot befintlig verksamhet skövlas och då ny verksamhet förläggs några 10-tals meter från tomtgränsen. Detta innebär självklart inte att någon "extra ridå" anläggs - utan att befintlig ridå försvinner. Vi har utöver detta följande synpunkter:

På sidan 27 nämns vidare att det kommer bli en "Viss påverkan på utsiktsvärden" - att säga att det enbart ger en viss påverkan att byta ut skogsmiljö mot inplastat timmer är missvisande. Att dessutom säga att det är en kompletterande åtgärd mot befintlig situation är även

det missvisande då flera boenden (framförallt i norr och öst) i dagsläget har begränsad sikt mot industrin, och med ny detaljplan flyttas störningen betydligt närmare. Exempelvis har vi i dagsläget enbart en begränsad påverkan på sikten (endast vintertid efter lövfällning, och främst från de södra delarna av tomten), nu kommer lagret och därmed påverkan på sikten flytta betydligt närmare. Vidare står det att dammen kommer bidra till att "Miljön blir mer tilltalande" - vi ställer oss frågande till detta påstående. Framförallt ifrågasätter vi hur dessa fåtal meter vattenmiljö kan kompensera för att ett större skogsparti ersätts med virkeslager.

- Vidare står det på sidan 27 att "...samt tar i anspråk naturmark utan stora naturvärden

- inom mark bestående av fyllnadsmassor". Detta är en missvisande beskrivning som ger en bild av att denna mark består av högar med fyllnadsmassor utan estetiskt värde. Platsen upplevs istället som ett skogsparti då en träridå skymmer fyllnadsmassorna. Det blir dubbelt missvisande när ni själva skriver på sidan 28 att platsen har "...estetiskt utsiktsvärde i form av en siluett av skog". Är det fyllnadsmassor eller skog ni beskriver, varför är inte beskrivningen konsekvent?

- Längst ner på sidan 27 nämns tre av Sveriges miljömål. Här kan man anse att miljömålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv" även bör tas upp och den negativa inverkan på dessa kan analyseras.

Avslutningsvis står det att åtgärden är "Vad som får tålas av boende i stadsmiljö".

På sidan 4 beskrivs området ha "enstaka bebyggelse", varför har nu denna beskrivning ändrats?

Hur kan det vara en stadsmiljö att ha en enstaka bebyggelse? För vår del bor vi på en gårdsfastighet och inte i en stadsmiljö, se bifogad bild.

Naturvärden, sociala värden och strandskydd

Övergripande anser vi att sågverkets intresse att utöka sin verksamhet inte står över strandskyddsintresset. Vi anser också att de tidigare bedömda naturvärden ska tas med i handlingarna då dessa gjordes utan syfte att häva strandskyddet. Vi anser att de påstådda sociala värdena är spekulationer och onyanserat.

Fördjupad analys av naturvärden:

I detaljplanen beskrivs på s 23 att "ekologiska kvaliteten förbättras då reduktion av yta med naturvärdeklassning 4 kompenseras genom att säkerställa högre klassad naturmark och dess kontinuitet samt tillgång längs stranden." samt på s 27 "*I utbyte mot ianspråktagen mark så säkras större korridor längs vattnet för berörda naturvärden samt utpekade naturklassvärde 3 område.*" Idag är området strandskyddat, beläget med skog och med full åtkomst till ån för djur. "Korridoren" är idag 90-130 meter i bredd men kommer minska till 15-30 meter i bredd. Eftersom ni använder ord som "utbyte" och "kompensation" i planbeskrivningen så undrar vi vilken nuvarande industriyta som kommer att omvandlas till naturmark som kompensation för att skövla skogen som inte rörts sedan 50-talet och aldrig tidigare funnits verksamhet på? Vi anser varken att ni kompenseras eller ger något i utbyte för den miljö ni ämnar att förstöra. Därmed bör ni ändra dessa skrivelser för att ge en korrekt bild.

Det är också missvisande att hävda att naturvärden stärks av att benämnas som NATUR så som det görs på s 27. "Användningen möjliggör även för mark- och planteringsåtgärder som ämnar stärka naturvärden i området och därmed dess motståndskraft emot stranderosion." Vi anser att skövla skogen på området står rakt i strid mot att "stärka naturvärden i området", det har ett starkare naturvärde nu.

Vi ifrågasätter opartiskheten och riktigheten den nya bedömningen av naturvärdesmarken. Vi anser att det behöver göras en ny och kompletterande inventering av en opartisk aktör. 2019 gjordes en bedömning av marken, då utan syftet att få dispens på strandskyddet, och ån värderades till naturvärdesklass 1 i kommunens egna grönstrukturprogram. Men i år 2025 gjordes en ny bedömning med syfte att kunna få dispens på strandskyddet och då värderades istället ån ner till naturvärdesklass 3. Detta är en anmärkningsvärd och oroväckande skillnad på bara 6 år. Om det faktiskt är så att den biologiska miljön har försämrats så drastiskt under dessa 6 år så bör skyddandet av ån och marken omkring den få ett än starkare skydd! Bedömningen som gjorts 2025 är gjord av ett företag som får betalt för sitt jobb, inte av en oberoende myndighet.

Vi har utöver detta följande synpunkter:

I metodiken nämns att ett fältbesök genomförts 11 juni. Detta kan självklart inte bedömas vara tillräckligt för att få en helhetsbild av miljön. Företaget tycks inte ha hittat det som kommunens utredning hittade för 6 år sedan, kan det vara slarv, för få mätningar, eller en drastisk försämring av den biologiska miljön?

Vi anser också att det saknas en bedömning av groddjur och ormar på platsen. Det finns salamander och skogsödlor på vår sida av ån och det finns högst troligt även på andra sidan ån där det är större skogsyta och sly-områden i ostörd miljö ån på vår tomt. Även ormar så som huggorm och snok finns. Dessa djur är fridlysta och bör därför ingå i utvärderingen av marken.

Det saknas också en analys för påverkan på sävsparven som återfunnits på platsen (sid.6, 23). Otillräcklig analys av hur närheten till upplag (mänsklig aktivitet) påverkar möjligheter till häckning i något som i dagsläget är en lämplig häckningsbiotop.

Det bör också ta hänsyn till djur som vill passera över ån eller dricka ur den. Sågverket hindrar redan djuren att komma åt ån genom att ha stängslat in en stor yta längs ån som täcker ca 800 meter av ån, med en stor del så nära som 10 m mellan sågverk och å enligt Googles mätverktyg.

Med anledning av ovanstående ifrågasätter vi riktigheten i den nya bedömningen av naturvärdesmarken. Eftersom kommunen väljer att endast ta fasta på det som hjälper detaljplanens genomförande när det finns motstridiga uppgifter så som de båda bedömningarna av markens naturvärde, tror vi att kommunen undervärderar den negativa miljöpåverkan som detaljplanen innebär.

Fördjupad analys av sociala värden

Argumenten på sidan 29 om att utökandet av lagerplatsen skulle leda till fler jobb och vara positivt för området är fortfarande inte nyanserat. För det första är "fler jobb" spekulativt, ni anger inget antal och det finns ingen som helst garanti för att detta kommer ske. Vi vill att ni

anger i siffror hur många jobb detta ingrepp kommer att skapa. Annars anser vi att argumentet saknar bäring. För det andra är en högljudd industri inte en attraktiv boendemiljö och kan därför inte anses ge positiva sociala värden. Vi håller inte med om att bullriga miljöer är positivt för barnfamiljer, buller kan snarare ha en negativ påverkan på hälsan. Vi vill även att ni förtydligar vilken service ni syftar på när ni skriver att genomförandet av detaljplanen ger underlag för service på s 29.

Fördjupad analys av strandskydd

Kommunen hänvisar på sidan 21 i planbeskrivningen till "särskilda skälet 7 kap. 18 c § p 4 dvs. det aktuella området behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området." Här hänvisar kommunen felaktigt då 7 kap. 18 c § p 4 inte finns. 18 c § hänvisar istället till krav i plan och bygglagen om att intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Vi anser inte att ett enskilt företags intresse väger tyngre än riksintresset av ett strandskydd.

Hävandet av strandskydd är något som ska göras restriktivt. Naturvårdsverket (2025) skriver i sin vägledning till kommuner angående dispens "*Strandskyddet är ett tungt vägande allmänt intresse. Lagstiftaren har utgått från att restriktivitet därför alltid ska gälla för dispenser.*

Trots förbuden inom strandskyddsområdet finns möjlighet att söka om dispens om det finns särskilda skäl. Dispens får bara medges om det är förenligt med strandskyddets syften." (<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/skyddad-natur/strandskydd/dispens-fran-strandskyddet/>)

Vi anser inte att det särskilda skäl som kommunen hänvisar till är uppfyllt. Eftersom det är vanligt förekommande att ha produktion och lager på olika geografiska platser kan det inte anses att företaget inte kan utvidga sin verksamhet utan att använda sig av området. Snarare kan det vara positivt, se avsnitt om lokaliseringsprövning. Vi anser inte att ett privat företags vinstintresse väger tyngre än strandskyddsintresset. Strandskyddet har ett riksintresse och kan inte anses stå under ett privat företags intresse.

Genomgående i argumenten för att häva strandskyddet och skövla skogen på just den platsen används sågverkets ekonomi. Vi anser att ett privat företags ekonomi inte är en godtagbar grund för att häva strandskyddet.

Avslutningsvis - Långsiktighet

Avslutningsvis vill vi ifrågasätta långsiktigheten i den plan som presenteras. På flera ställen i planbeskrivningen beskrivs att det tänkta området har en mycket begränsad yta. Exempelvis skrivs på sidan 14 att "Hög exploateringsgrad krävs då ytan är begränsad jämfört mot bedömt verksamhetsbehov" samt på sidan 28 att "Platsen saknar värde för annan markanvändning då området är omringad av begränsande förutsättningar och är relativt liten till ytan". Redan här klagörs alltså att den tilltänkta lagringsytan är begränsad i relation till företagets behov och då den omges av begränsande faktorer omöjliggör vidare utvidgning. På sidan 22 avfärdas flera andra lokala alternativ som "Kan därmed inte godkännas som en långsiktig lösning", vi anser det motsägelsefullt att avfärda andra alternativ på grund av deras långsiktighet, samtidigt som detta förslag godkänns när det redan från start tydliggörs att ytan är begränsad. Vi

undrar därför vad planen är framöver, hur länge bedöms denna yta kunna täcka företagens behov? Kommer det inom snar framtid uppstå behov av att flytta lagringsplatsen ändå, och har då denna åverkan på natur och boende i närområdet gjorts förgäves? En mer långsiktig och ekonomisk lösning borde vara att från start välja en plats som inte är "begränsad jämfört med bedömt verksamhetsbehov", och där det är möjligt att fortsätta utvidgningen i takt med att verksamhetens behov ökar.

Kommentar

Kommunen har genomfört flera personliga möten med privatpersoner med specifika frågor under processens gång, detta bedöms som den mest produktiva formen av möte. Samtliga berörda har fått all kopplad information utskickad till sig i de olika lagstadgade skedena i enlighet med de lagkrav som finns i planprocessen.

Kommunen noterar att ni i stort inte håller med de bedömningar som gjorts. Vid samhällsplanering finns inte krav om total samsyn med alla parter då detta vore omöjligt. Syftet med en detaljplan är att beakta/väga olika värden och synpunkter och ge förslag på vad som är bäst samhällsutveckling för allmänheten i stort. Men då värden ofta står emot varandra så kan inte alla få sina synpunkter helt tillgodosedda även om de alltid beaktas i bedömningarna, vilket då uppfyller lagkrav om att berörda ska få möjlighet att påverka genom att bli hörda i processen.

Kommunen har utgått från befintliga fastighetslinjer och tidigare inmätt strandlinje. Granskningsförslagets påverkan Östranåkra 1:4 gavs till berörda aktörer inför deras fastighetsförsäljningsdiskussioner. Men planområdets omfattning reduceras så Östranåkra 1:4 inte innefattas inom planområde då frågan kring enskilt huvudmannaskap ej går att lösa, särskilt då alla parter inte ser åtgärden som positiv, se Kommunens kommentar till lantmäteriet.

Nästan all form av förändring skapar någon form av buller/störning, varpå avvägningar/bedömning ska genomföras. Kommunen gör fortsatt bedömningen att den övergripande situationen inte ges en betydande förändring, dvs. bullersituationen blir inte betydligt bättre eller sämre, utan blir del av befintlig situation med boende nära verksamhet inom tillståndssatta nivåer. Och att hantering bäst sköts i kommande myndighetskedan, dvs. miljötillstånd, bygglov osv. där flexibla verktyg finns och sökande kommer in med faktiska förutsättningar dvs. vad för typ av upplag, hur läggs massor, vilka tider, vilka arbetsfordon, god placering av buller skydd osv.

Befintliga diskussioner andra delar av kommunen kring överskridna nivåer kopplat till tillståndsregler berör inte detaljplaneprocessen då det måste antas att verksamheter följer befintliga regler och tillstånd.

Kommunen beklagar att fotot på gatan upplevs missvisande och kommer komplettera planbeskrivningen med nya foton från sidan med utfarten. Sakkunniga gatuingenjör tillsammans med planhandläggare bedömer dock fortsatt att utfarten kan göras är säker.

Bifogad naturvärdesinventering har tagits fram av fristående certifierad sakkunnig. Kommunen har inget skäl att misstro dess saklighet eller värde och kommenterar därför inte heller inkomna synpunkter.

Kommunens beskrivning kring ekonomiska konsekvenser, visuell miljö och landskapsbild, naturvärden, strandskydd, lokaliseringsprövning, sociala värden och långsiktighet är i stort en dialog mellan Länsstyrelsen och kommunen kring t.ex. upphävande av strandskydd och undersökning om betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen håller med kommunens bedömningar, vilket kan utläsas i deras yttrande utan erinran. Det är inte en dialog där kommunen måste finna samsyn med varje enskild invånare då detta troligen vore omöjligt.

Övriga delar av inkomsten synpunkt beaktas.

Sakägare 7

Jag har läst ert svar sett till mina förra åsikter angående detaljplanen, att samhällets nytta är större än våra egna invändningar är.

Jag förstår det som att i och med ert svar till mig i handlingarna angående samrådsredogörelse att detaljplanen kommer att gå vidare i processen.

Jag har då följande synpunkter: Att det lämnas en trädridå mellan ytan och vägen på 3-5 meter, och att det bakom trädridån sätts upp ett bullerplank. Detta så att vi inte behöver ha direkt insyn i verksamheten.

Enligt bilaga 1, illustration så ser det ut som att det skall sparas en trädridå, och jag anser att det är väldigt viktigt att det i verkligheten blir så att detta följs, och att mina synpunkter ovan om bullerplank följs.

Kommentar

Kommunen har förståelse för att boende på andra sidan vägen Torpsbruksvägen inte önskar insyn över upplagsområdet men bedömer tvingande alternativ som ofördelaktiga för alla parter i förlängningen och att andra verktyg, bygglov/tillstånd, bättre hanterar problematiken.

Angående bullerskydd så kan detta skapa indirekt studsade av buller från Torpsbruksvägen, och därmed förstärka bullerstörd situation för närboende, om de implementeras tvingande.

Tyvär hindrar upplagets behov av bredd, Torpsbruksvägen permanenta placering och områdets topologi (dvs. att marken inom området har en brant slänt ner mot ån) att ett tillräckligt brett naturområde planläggs vilket skulle kunna ge någon form av effekt som insynsskydd. Alternativet att reducera upplagets bredd är obrukbart då detta skulle hindra uppförandet av ett minsta nödvändiga yta för ett effektivt upplag, och därmed hindra detaljplanens huvudsyfte.

Men med ovan sagt så kommer kommunen lägga in särskild planbestämmelse som möjliggör att bullerplank sätts upp på prickmark mot vägen, vilket annars vore omöjligt. Aktör kan då i samsyn med tillståndsprövning/bygglov sätta upp bullerplank särskilt anpassat för de faktiska förutsättningarna. Detta istället för alternativet med tvingande bullerplank, vilket byggs ut oavsett, längs hela sträckan och troligen utan särskild anpassning och skapar en värre bullersituation från Torpsbruksvägen oavsett om området byggs ut eller inte.

Privatperson 1

Vi står fast vid våra inlämnade synpunkter på förra svarsblanketten (ed. inlämnade synpunkter efter samrådet). Inget har förändrats, snarare tillkommit fler argument emot.

Tycker det är fel från kommunen till sakägare. Att man vet om sågen placering. Jodå man vet, men inte att den ska utvidgas och arbetstiderna utökas. 06.00 – 24.00 även vissa lördagar. Vi bott sen 1991 i vårt hus. Inga problem med 07.00-16.15. Nu något helt annat.

Om det är klagomål i centrum angående tung trafik så hoppas jag kommunens svar till ägaren av det nybyggda hyreshuset blir detsamma. Dem visste om detta innan Torpsbruksvägen 70 km, ej detta i centrum. Är det tänkt att sänka hastigheten. Väldigt dålig, bristfällig info till allmänheten.

Gäller att vara aktiv och begära ut handlingar. Vore intressant att veta varför det är omöjligt för ATA att etablera sig på Orrakullen. Är ju ok för VIDA. Vi tycker alla berörda som lämnat in synpunkter har rätt till ett informationsmöte.

Antar att medverkande i samrådet inte har någon som helst anknytning till Moheda. Man undrar ju om de ens har besökt området. Eller närliggande bebyggelse. T.ex. fotot på vägen, helt missvisande.

Ett personligt inlägg från vår dotter: Står bara om att dem vill locka folk flytta till Moheda pga. fler arbetstillfällen m.m. Inget om att folk kanske funderar på att flytta ifrån. Borde vara mer rädda om nuvarande invånare som bott länge än att locka nya.

Kommentar

Likt tidigare kommenterats så tillåts ingen såg, dvs. produktionsverksamhet inom detaljplanen just för att reducera bullerpåverkan på närboende. Arbetstider m.m. regleras av andra processer som inte berör detaljplaneprocessen och hanteras därmed ej.

Angående viktningen mellan de enskildas intressen och allmänhetens intressen så hänvisas läsaren till kommunens svar till Sakägare 5.

Eventuella klagomålsärenden i centrum kring buller berör ej detaljplanen och hanteras ej.

Berörda och privatpersoner som visat intresse har fått detaljplanens handlingar skickade till sig i varje skede i enlighet med vad som regleras i plan- och bygglagen.

Ett flertal personliga möten har hållits när de efterfrågats för att diskutera specifika frågor. Detta har förespråkats av kommunen då de bedöms som produktivare än stormöten. All information som finns och berör detaljplanen finns i tillhörande planbeskrivning.

I starten av varje planprocess så besöker kommunens handläggare berörd plats och inventerar genom fotografering och vandring i området. Fotograferingen vid vägens syfte är att belysa goda utfartsmöjligheter, dock kommer nya foton tas från samma sida vägen för att bättre reflektera förutsättningarna.

2026-02-17

Anders Årman
Planarkitekt